

[Leonhard Hansen.]

henholdsvis 42 og 36 Timer, naar Virksomhedens Tarv gør dette ønskeligt. Lønnen maa naturligvis i saa Tilfælde være afhængig heraf. Dog vil jeg gerne sige, at med 36 Timer aabnes der naturligvis Adgang til, at man de flest mulige Steder vil kunne igangsætte Fireskift-Arbejde mod det Treskift- eller Toskift-Arbejde, som vi kender nu.

Jeg mener det ikke nødvendigt nu at sige mere om dette Lovforslag, idet det ogsaa her gælder, at Bemærkningerne er meget udførlige. Jeg skal paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til velvillig Behandling her i Tinget og gaa over til ganske kort at omtale det sidste Lovforslag, der er til Behandling, Forslag til Lov om Forbud mod Overarbejde.

Selv om dette Lovforslag maaske er det, der betyder mindst af de tre, der her er forelagt, er jeg tilbøjelig til at tro, at det er det, man i Arbejderkredse har ventet med størst Interesse. Overarbejdsspørgsmaalet har i sig selv altid været Kilden til megen Kiv paa Arbejdspladserne, ikke mindst fordi Overenskomsterne altid har indeholdt visse Bestemmelser om, at Nægtelse af at udføre Overarbejde ikke var tilladt, men ogsaa fordi Overarbejde altid har været et Irritationsmoment for alle dem, som intet Arbejde havde, og som ikke har kunnet forstaa, at det var nødvendigt at fordele Arbejdet paa den Maade, at nogle Arbejdere ikke alene skulde udføre Arbejde i fuld Tid, men derudover skulde udføre det Arbejde, som de arbejdsløse med en vis Ret kunde hævde burde være deres. Arbejderorganisationerne har gentagne Gange krævet at faa Overarbejde afskaffet, for saa vidt Virksomhedens Tarv muliggør det, men har ogsaa paa dette Omraade mødt voldsom Modstand fra Arbejdsgiverforeningens Side, idet man har betragtet det som et formasteligt Indgreb i Arbejdsgivernes hellige Ret til at lede og fordele Arbejdet. Man har adskillige Steder indgaaet Aftaler om, at Overarbejdstiden ikke maa overskride et vist Antal Timer hver Uge eller Maaned, men derudover at faa gennemført Bestemmelser om nødvendig Overarbejdstids Godskrivning eller, som det populært kaldes, „Afspadsering“ i de efterfølgende Dage eller Uger er aldrig nogen Sinde lykkedes Organisationerne. Der findes altsaa saadanne Aftaler, og jeg skylder her at gøre opmærksom paa, at de Aftaler, der findes paa dette Omraade, er indgaaet mellem Arbejdere og Arbejds-

giverne, som ikke er Medlemmer af Dansk Arbejdsgiverforening.

Arbejdsgiverforeningen paastaar, at Antallet af Overarbejdstimer i Forhold til den normale Arbejdstid kun andrager ca. 2 pCt., idet det varierer for de forskellige Fag fra 1 til 4 pCt., og at Afskaffelsen heraf kun vil kunne bringe indtil 500 ledige Arbejdere i Arbejde, men selv om saa var — Arbejdsgiverforeningen beskæftiger jo langt fra samtlige Arbejdere i Danmark —, var dette, at disse 500 Mand kom i Arbejde, vel ogsaa denne Lov værd i en Krisetid som denne, hvor alt maa sættes ind paa, at der skaffes saa meget Arbejde som overhovedet muligt. Ad overenskomstmæssig Vej har det altsaa ikke kunnet lykkes, og det glæder mig derfor at konstatere, at den højtærede Socialminister har haft saa stor Interesse selv for det Faatal af arbejdsledige, som derved kan komme i Arbejde, at han har fremsat Forslaget. En fuldstændig Ophævelse af Overarbejdstid lader sig naturligvis ikke gennemføre. F. Eks. vil det ikke kunne lade sig gennemføre ved industrielle Reparationsvirksomheder, hvor en eller anden pludselig Maskinskade kunde paaføre Virksomheden og for øvrigt ogsaa dennes Arbejdere store økonomiske og andre Tab. Men selv om der altsaa i nogle Tilfælde maa gives Adgang til Overarbejde, vil man antagelig beskæftigelsesmæssigt kunne opnaa omtrent samme Resultat, saafremt man betinger Tilladelsen til Overarbejde af, at det skal udlignes med et tilsvarende Antal Arbejdstimer indenfor den normale Arbejdstid. Bestemmelsen herom findes i Lovforslagets § 5. Det er en Bestemmelse, for hvilken der indenfor Arbejderkredse næres stor Interesse, fordi de Folk, der har Arbejde, godt selv kan se, at det er en Meningsløshed, at de foruden at have deres faste Beskæftigelse skal udføre Arbejde udover den normale Arbejdstid og derved holde de arbejdsløse Kammerater udenfor, de Kammerater, som saa haardt trænger til at komme i Arbejde efter en kortere eller længere Arbejdsløshedsperiode. Loven kommer til Anvendelse paa en hel Række Arbejder, som er nærmere præciseret i Lovforslagets § 1, og som i Virkeligheden omfatter saa at sige alt indenfor Handel og Industri. Overarbejde er ifølge denne Lov forbudt for de paagældende Virksomheder med visse Undtagelser, som findes anført i § 4, hvor Tilladelsen dog er afhængig af, at der, forinden saadan Tilladelse til Overarbejde gives, er opnaaet Enighed mellem Arbejderen og Arbejdsgiveren. Uenighed om præsteret Overarbejdes Lovlighed